

ที่ ทส 0305/ 12836

กรมควบคุมมลพิษ

92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน

เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

26 ตุลาคม 2550

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี ครั้งที่ 1

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการบริหารการเปิด-ปิดประตูระบายน้ำคลองสารภี ปี 2550

ตามที่กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภีและแม่น้ำปราจีนบุรีบริเวณใกล้เคียง ทั้งนี้ สืบเนื่องจากปัญหาคุณภาพน้ำในคลองสารภีและแม่น้ำปราจีนบุรีที่เกิดขึ้นในช่วงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ส่งให้เกิดผลกระทบต่อปลาในธรรมชาติและการเลี้ยงปลาในกระชัง นั้น กรมควบคุมมลพิษ ไคร้ขอรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1 ดังนี้

1. ความเป็นมา

ลุ่มน้ำคลองสารภีมีพื้นที่ทั้งสิ้น 605.55 ตารางกิโลเมตร หรือ 378,468.75 ไร่ โดย

ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ อ.เมือง (ต.โคกไม้ลาย ไม้เค็ด และวัดโบสถ์) อ.บ้านสร้าง (ต.บางพลวง) และจังหวัดนครนายก ได้แก่ อ.ปากพลี (ต.ปากพลี หินลาด โคนกรวด ท่าเรือ และเนินหอม) ไหลลงสู่แม่น้ำปราจีนบุรีบริเวณ ต.วัดโบสถ์ จ.ปราจีนบุรี ทั้งนี้ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้เกิดปัญหาน้ำในคลองสารภีและแม่น้ำปราจีนบุรีเน่าเสีย ทำให้ปลาในธรรมชาติและปลาในกระชังที่ประชาชนเลี้ยงในแม่น้ำปราจีนบุรีบริเวณอำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรีตายเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา จากการตรวจสอบข้อเท็จจริง พบว่า ปัญหาน้ำในคลองสารภีเน่าเกิดจากการเปิดประตูระบายน้ำในคลองไหลลงสู่แม่น้ำปราจีนบุรี โดยชลประทานจังหวัดปราจีนบุรีจะเปิดประตูระบายน้ำทุกวันที่ 10 พฤศจิกายนของทุกปี เพื่อระบายน้ำในนาข้าวให้ชาวนาสามารถเก็บเกี่ยวข้าวได้ คลองสารภีจึงเป็นคลองที่รับน้ำชะหน้าดิน (run off) เมื่อมีการเปิดประตูระบายน้ำเพื่อระบายน้ำในคลองสารภีลงแม่น้ำปราจีนบุรี จะก่อให้เกิดผลกระทบกับปลาในกระชังที่ประชาชนเลี้ยงในแม่น้ำปราจีนบุรีและแม่น้ำบางปะกง

2. การดำเนินงาน

2.1 ได้แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมา 2 คณะ คือ 1) คณะทำงานตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและหาสาเหตุของปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี และ 2) คณะทำงานกำหนดมาตรการป้องกันและกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาน้ำเสียคลองสารภี และจัดทำมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภีและกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานต่อไป

2.2 ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ

1) ผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำในคลองสารภีเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2550 พบว่าคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก ค่าออกซิเจนละลายอยู่ในช่วง 0.6 – 1.5 มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าความเป็นกรด-ด่าง 5.7 – 5.9

2) ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำเมื่อวันที่ 15-18 ตุลาคม 2550 พบว่าคลองสารภีคุณภาพน้ำดีกว่าในช่วงต้นเดือนตุลาคม 2550 แต่คุณภาพน้ำยังอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม น้ำล้นตลิ่งทั้งลำคลอง ท่งนา บ้านเรือน มีน้ำท่วมขัง ลักษณะน้ำสีน้ำตาลเข้ม ค่าออกซิเจนละลายอยู่ในช่วง 2.0 – 2.6 มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าความเป็นกรด-ด่าง 5.6 – 7.6 ค่าความเค็ม 0.0 ppt และค่าความขุ่น 0.3 - 22 NTU และคุณภาพน้ำในแม่น้ำปราจีนบุรีจากการตรวจวัดคุณภาพน้ำ พบว่าคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ น้ำสีน้ำตาลขุ่น ไหลเชี่ยว บางพื้นที่น้ำล้นตลิ่ง มีค่าออกซิเจนละลายอยู่ในช่วง 3.0 – 4.6 มิลลิกรัมต่อลิตร ค่าความเป็นกรด-ด่าง 6.5 – 7.5 ค่าความเค็ม 0.0 ppt และค่าความขุ่น 2 – 85 NTU

2.3 ผลการตรวจสอบด้านอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรีได้มีหนังสือถึงโรงงานของบริษัทอินเตอร์ แปซิฟิค เปเปอร์ จำกัด และบริษัทยูไนเต็ด เปเปอร์ จำกัด ขอให้ระงับการระบายน้ำทิ้งลงสู่ทางน้ำสาธารณะ เนื่องจากปัจจุบันคุณภาพน้ำในคลองสารภีมีแนวโน้มของปริมาณออกซิเจนละลายลดลงอาจก่อให้เกิดปัญหาต่อระบบนิเวศและการดำรงชีวิตของพืชน้ำและสัตว์น้ำได้ โดยห้ามระบายน้ำทิ้งสู่แหล่งน้ำสาธารณะตั้งแต่วันที่ 20 ตุลาคม 2550 เป็นต้นไปจนกว่าปัญหาจะกลับเข้าสู่สภาวะปกติหรือจนกว่าจะหมดฤดูแล้ง

2.4 ด้านชลประทาน

1) ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อกำหนดมาตรการ เปิด- ปิด ประตูระบายน้ำคลองสารภีในช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยว โดยผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรีเป็นผู้ลงนาม ตั้งแต่วันที่

3. การดำเนินงานขั้นต่อไป

3.1 จัดประชุมคณะทำงานกำหนดมาตรการป้องกันและกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี ในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2550 ณ จังหวัดปราจีนบุรี

3.2 ดำเนินการติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ โดยทีมเฝ้าระวังในพื้นที่ (ทุกวัน) และทีมเฝ้าระวังจากส่วนกลาง (ทุก 3 วัน) อย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม 2550 เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษ จะได้รายงานความก้าวหน้าให้ทราบเป็นระยะต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิเชียร จุ่งรุ่งเรือง)

รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

สำนักจัดการคุณภาพน้ำ

โทร. 0 2298 2260

โทรสาร 0 2298 2255